

۱۱

شاهین فرهنگ نخستین سمفونی ایرانی کرونا را می سازد

درسی که خلبان ایرانی به صدام داد

۱۲

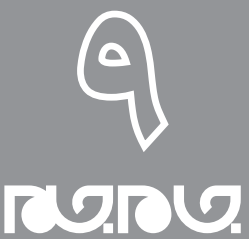

۱۰

هرکس مرا می دید «این پیروزی خجسته باد» را می خواند!

فرهنگ

چهارشنبه ۷ مهر ۱۴۰۰ :: شماره ۶۰۴۴

روی دیوار

آثار سوگواره هنر عاشورایی در حوزه هنری

در این ستون از این به بعد، اخبار مربوط به رویدادهای تجسمی و نمایشگاه‌ها و گالری‌های سطح شهر را می‌خوانید.

اولین خبر درباره نمایشگاه «سیزدهمین سوگواره هنر عاشورایی» است که در نگارخانه ابوالفضل عالی و گالری‌های شماره یک و ۲ خانه عکاسان حوزه هنری برگزار شده است. این آثار در چهار بخش عکس، پوستر، نقاشی و تصویرسازی بر نمایش عمومی گذاشته شدند.

این آثار بعد از ارزیابی دقیق هنری و محتوایی، از بین ۲۰۰۰ اثر خلق شده توسط هنرمندان عرصه تجسمی انتخاب شده‌است. داوری و انتخاب این آثار را ۱۲ نفر از استادان صاحب‌نام حوزه‌های عکس، پوستر، نقاشی و تصویرسازی بر عهده داشته‌اند. این نمایشگاه تا ۱۳ مهر در نگارخانه‌های حوزه هنری به نشانی خیابان سمیه، نرسیده به خیابان حافظ همه‌روزه و جز روزهای تعطیل میزبان علاقه‌مندان خواهد بود.

۲ نمایشگاه عکس در گالری پردیس ملت

برپایی ۲ نمایشگاه عکس به مناسبت اربعین حسینی در گالری پردیس ملت همزمان با اربعین حسینی دو نمایشگاه عکس تکیه‌ها، هیأت‌ها، تعزیه و عزاداری دوره قاجار و پهلوی و رهروان تربیت پاک در گالری پردیس ملت برپا شده‌است. این دو نمایشگاه عکس توسط موسسه تصویر شهر سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و با همکاری موزه عکسخانه شهر و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در گالری پردیس ملت برپا شده‌است. نمایشگاه‌های یاد شده تا روز جمعه ۲۳ مهر ادامه دارد و علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید از آن همه‌روزه غیر از ایام تعطیلات رسمی سینماها از ساعت ۱۱ الی ۲۰ به گالری پردیس ملت واقع در خیابان ولی عصر (عج)، ابتدای بزرگراه آیت... هاشمی رفسنجانی (نیاپیش)، پردیس سینمایی ملت، طبقه منفی ۲ مراجعه کنند.

«شرایط ناپایدار» در گالری شیرین

دهمین نمایشگاه انفرادی نقاشی‌های زینب موحه با عنوان «شرایط ناپایدار» روز جمعه ۹ مهر در گالری شیرین افتتاح می‌شود. این نمایشگاه شامل ۱۰ اثر از کارهای اخیر این هنرمند نقاش است که نگاهی متفاوت به اجتماع پیرامون خود دارد. علاقه‌مندان برای بازدید از این نمایشگاه می‌توانند تا ۲۷ مهر، در ایام هفته غیر از روزهای دوشنبه از ساعت ۱۱ الی ۱۹ و جمعه‌ها از ساعت ۱۶ الی ۲۰ به گالری شیرین واقع در خیابان کریمخان زند، خیابان سنایی، کوچه ۱۳، شماره ۱۵ مراجعه کنند.

پیشنهاد امروز

روایتی از کار بزرگ مقنی‌های یزدی در جنگ

امروز پیشنهاد ما برای شما خواندن کتاب «خانه عموحسین» است که به تازگی به همت حوزه هنری یزد و توسط انتشارات سوره مهر منتشر شده‌است.

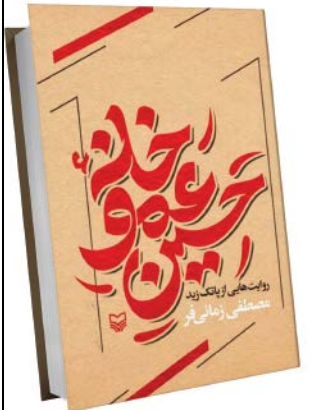
این کتاب، روایت ایثار و مجاهدت رزمندگان یزدی در دفاع مقدس است و داستان ویژه و خاصی دارد که به آن اشاره خواهیم کرد. قبل از این که درباره داستان این کتاب بیشتر بنویسیم، نقل قولی از رئیس حوزه هنری یزد بخوانید تا بفهمید چرا این کتاب گردآوری شده‌است.

محمدصادق کوچک‌زاده در گفت‌وگویی با سایت حوزه‌هنری با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر این که «یزدی‌ها در دفاع مقدس ابتکارهای زیادی همچون کندن کانال‌های زیرزمینی در عملیات با استفاده از هنر حفر قنات از خود نشان دادند»، گفته‌است: خانه عموحسین نوشته مصطفی زمانی فر، نویسنده خوش‌ذوق یزدی به خلایقیت، هنرنامی و نقش‌سازنده مقنی‌ها و رزمندگان یزدی در جهاد هشت‌ساله می‌پردازد.

بله، روایت مقنی‌های یزدی و کار حیرت‌آوری که در جنگ کرده‌اند، داستان این کتاب است. داستانی که می‌تواند موضوعی برای یک فیلم یا سریال باشد. قصه‌ای از این قرار است که سال ۶۱ مقنی‌های یزدی به سرپرستی شهید غلامحسین رعیت رکن آبادی در اقدامی مبتکرانه، مجاهدانه و حیرت‌انگیز با حفر بیش از ۴۰ متر کانال و تونل زیرزمینی در عملیات فتح‌المبین، زمینه حضور رزمندگان در پشت خطوط دفاعی دشمن و غافلگیری و شکست دشمن یعنی در این بخش را جبهه را فراهم کردند و پیروزی رزمندگان اسلام در این عملیات محقق شد.

در این کتاب به حماسه پاتک زید و حضور تیپ مستقل ۱۸ الغدیر یزد در منطقه کوشک و خط پدافندی زید و همچنین تک رژیم بعث عراق در روز ۲۵ مهر ۶۳ پرداخته شده‌است.

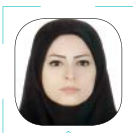
کوچک‌زاده در توصیف اهمیت این رویداد گفته‌است: در این واقعه، تهاجم دشمن با پاتک به موقع و دفاع جانانه رزمندگان یزدی دفع و دشمن مجبور به عقب‌نشینی می‌شود؛ این حماسه‌آفرینی و پاتک پیروزمندانه که برگ زرینی در تاریخ افتخارات و مجاهدت‌های رزمندگان یزدی است، به قدری اهمیت داشت که محسن رفیق‌دوست وزیر وقت سپاه، در مراسم تشییع شهدای پاتک زید در یزد از این یگان به عنوان «تیپ پیروز الغدیر» یاد کرد. این اثر در ۲۵۰ صفحه روانه بازار کتاب شده‌است؛ کتابی که می‌تواند سندی روشن باشد بر این ادعا که جنگ ما مردمی بود و همه اقشار جامعه در پیروزی آن سهیم بودند.

جام جم از نمایشگاه «جان جانان» گزارش می‌دهد

نمایش جلوه‌های دفاع مقدس در فضای مجازی

هنر دفاع مقدس به عنوان مکتبی زنده، با عشق و شور مردم قدم به قدم شکل گرفت و هنرمندانش سال‌ها کوشیدند تا یاد و خاطره رنج مردمان و فداکاری شهیدان را زنده نگه دارند. آنها سیمای شهامت و شهادت ایرانیان را در متن شعر، نقاشی، فیلم، عکس، خوشنویسی، مجسمه‌سازی و... ثبت کردند تا تصویری زنده از آن روزهای بزرگ و تاریخی در ذهن و زبان مردم ایران، جاودانه شود. مؤسسه توسعه هنرهای تجسمی به مناسبت چهل و یکمین سالگرد آغاز دفاع مقدس نمایشگاهی با عنوان «جان جانان» متشکل از آثار برجسته‌ترین هنرمندان هنرهای تجسمی کشور در رشته‌های مختلف برگزار کرده‌است.

ساناز قنبری
روزنامه نگار

اما در خارج از ایران به عنوان راهکاری مکمل و جایگزین نمایشگاه‌ها نه به صورت حضوری بلکه به صورت مجازی و در صفحات اینستاگرامی مؤسسه هنرهای تجسمی @tajasomi و پایگاه اینترنتی civa.ir برپا شده‌است. این نمایشگاه شامل ۳۰ اثر از هنرمندان هنرهای تجسمی در رشته‌های عکس، نقاشی، نگارگری، گرافیک، مجسمه،

سرامیک و خوشنویسی است و با وجود مجازی بودن تا به امروز بازخورد نسبتاً خوبی داشته‌است اگرچه نمایشگاه‌های مجازی جای نمایشگاه‌های حضوری را نمی‌گیرند اما با وجود گستردگی بیماری کرونا ظاهراً چاره‌ای جز فضای مجازی و اینستاگرام به عنوان بستری برای ارائه آثار هنری نیست.

وقتی برای اطلاع از چند و چون نمایشگاه جان جانان سراغ منیژه آرمین، یکی از هنرمندان هنرهای تجسمی رفتیم به برخی سؤالات در ارتباط با فواید و مضرات نمایشگاه‌های برخط (آنلاین) هم پرداختیم؛ از برخی فعالیت‌های هنری که ناگزیر به سمت بسترهای برخط رفته تا آسیب‌های فضای مجازی بر مقوله هنر.

هنر آنلاین زنده نیست

منیژه آرمین، نویسنده و هنرمند مجسمه‌ساز که برخی آثارش در این نمایشگاه به صورت مجازی به نمایش درآمده در گفت‌وگو با جام جم، درباره چگونگی برپایی این نمایشگاه می‌گوید: چندی پیش از طرف مؤسسه هنرهای تجسمی با من تماس گرفتند و با توجه به گرامیداشت هفته دفاع مقدس خواستند چند اثرم را برایشان ارسال کنم اما نگفتند نام این نمایشگاه را جان جانان انتخاب کرده‌اند!

نویسنده کتاب‌هایی چون شب و قلندر، شب‌باز و ای کاش گل سرخ نبود به ناکارآمدی نمایشگاه‌های آنلاین در هنرهای حجمی اشاره می‌کند و می‌افزاید: شاید در ایران برگزاری نمایشگاه‌های برخط تازه باب شده باشد

موبعداران عراقی در دیدار با رهبر انقلاب در سال ۹۸ عکس: khamehneir.ir

تابلویی از آثار پروانه اعتمادی که در نمایشگاه جان جانان به نمایش درآمده است

رویدادها به صورت مجازی نمی‌شود. برگزاری نمایشگاه‌های آنلاین برای مدتی کوتاه و موقت مشکلی ایجاد نمی‌کند اما هنر زنده است و آثار هنری باید به شکلی ملموس پیش روی مخاطب قرار بگیرند. چرا که محیط گالری‌ها و نمایشگاه‌ها به خودی خود به درک بیشتر مخاطب از آثار کمکی فراوان می‌کند. بدیهی است حس و حال را نمی‌توان از طریق دنیای مجازی دریافت کرد. برای مثال از طریق نرم‌افزاری می‌توان از سایر موزه‌های دنیا دیدن کرد اما این دیدن کجا و آن دیدنی که شما در موزه قدم بزنید و از آثار هنری بازدید کنید کجا!

رشته‌های هنری مانند هنرهای حجمی (پیکره‌سازی، سفالگری و...) جواپگو نیست و مردم ارتباط لازم را با آن برقرار نمی‌کنند.

آرمین با اشاره به مزایای برگزاری آنلاین نمایشگاه‌ها ادامه می‌دهد: اگرچه در ارائه آثار مجازی با حذف هزینه‌های رفت و آمد مخاطب به گالری‌ها مواجه هستیم و همچنین قضایی گسترده‌تر برای تبادل نظر میان مخاطبان آثار برقرار می‌شود، ولی اینها دلایل محکمی برای اجرای همیشگی این

معنagرای خاصی در سفال «شهید» به کار برده شده است

آرمین بارها در فعالیت‌های هنری‌اش از مفاهیم مذهبی الهام پذیرفته و حتی به دلیل ساخت تندیس حدیث کسا (پنج تن آل عبا) مورد تجلیل قرار گرفته‌است. او درباره چرایی فعالیت‌های هنری، مذهبی‌اش توضیح می‌دهد: در سال‌های خیلی دور کارکردن در مورد مضامین مذهبی نوعی حالت ممنوعه برایم داشت، چرا که فکر می‌کردم نمی‌توانم حق مطلب را به درستی بیان کنم. در سال‌های اخیر اما به ذهنم رسید مفاهیم مذهبی می‌توانند اندیشه خوبی برای مطرح شدن در سفال باشند؛ زیرا سفال از خاک است و ارتباط خاصی با انسان دارد. به همین دلیل در ابتدا از کارهایی با مضامین عاشورایی شروع کردم و بعد سراغ کارهای دیگری در این زمینه رفتم و خوشبختانه از آنجا که مذهب از عمیق‌ترین باورهای انسان بوده و در نوع بشر، یک پدیده همه‌گیر است؛ کارهایم در این زمینه ارتباط خوبی با مردم برقرار کرد. این هنرمند انتقال مفاهیم مذهبی، معنوی به زبان هنر را ارزشمند تلقی می‌کند و می‌افزاید: اثری به نام «شهید» (سفال دست‌ساز به همراه لعاب‌های رنگی و طلا) در نمایشگاه جان جانان دارم که چند سال پیش کار ساخت آن را به پایان رساندم. این کار برداشتی تازه از شهید و شهادت است که به باور خودم از دیگر آثار در این زمینه متفاوت است و معنagرای خاصی در آن دیده می‌شود. ماندگارترین تفکر نوع بشری ادبیات و هنر است و اگر هر سیاستمدار و پادشاهی بیاید و برود، هنر و ادبیات به عنوان میراثی ارزشمند برای آیندگان به یادگار باقی می‌ماند.

منیژه آرمین